

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători,

Tatiana Vieru,
Oleg Sternioală și Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Plămădeală Valentina,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Plamadeală
Valentina către Plamadeala Angela, Caprian Grigore și Pîslari Ludmila privind
instalarea în apartament, înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ și
evacuarea locuitorilor temporari, fără acordarea altui spațiu locativ și cererea
reconvențională depusă de Plamadeala Angela către Plamadeală Valentina privind
constatarea faptului pierderii dreptului asupra încăperii de locuit, radierea vizei ei de
domiciliu și cererea reconvențională depusă de Caprian Grigore și Pîslari Ludmila
către Plamadeală Valentina privind recunoașterea calității de membru al familiei
chiriașului principal,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 05 august 2015,

C O N S T A T Ă :

La data de 22.05.2013, Plamadeală Valentina s-a adresat în instanța de judecată
cu o cerere către Plamadeala Angela, indicînd că la data de 26.09.2003, după
înregistrarea căsătoriei cu Valeriu Plamadeala, s-a instalat cu traiul în apartamentul nr.
2 de pe str. Ismail nr 54, mun. Chişinău, perfectându-și viza de reședință.

Indică că la data de 15.04.2004, din vina lui Plamadeala Valeriu căsătoria lor a
fost desfăcută, dar ea a continuat să domicilieze în apartament care, nu a fost
privatizat, aparținînd organelor administrației publice locale – ÎMGFL nr. 9.

Susține că în anul 2005 Plamadeala Valeriu a instalat-o în apartamentul nr. 2 de
pe str. Ismail, 54 pe fiica sa minoră - Plamadeala Angela, care nu domiciliază în
apartamentul în litigiu.

Menționează reclamanta că la 12 - 14 aprilie 2013 a aflat de la vecini, că
Plamadeala Valeriu a decedat la data de 04.03.2013. Astfel, la începutul lunii aprilie
2013, a venit în apartamentul aflat în litigiu, unde se află bunurile ei personale, însă nu

a putut să intre, deoarece lacătele erau schimbate.

Mai susține că, la data de 16.04.2013, a venit din nou la apartamentul în litigiu, cu fiică sa și avocatul, unde i-a întâlnit Pîslari Ludmila care le-a comunicat, că împreună cu soțul ei Grigore, locuiesc în acest apartament cu cordul lui Plamadeala Angela.

Astfel, Plamadeala Valentina a solicitat admiterea cererii, adoptarea unei hotărîri prin care să se dispună instalarea ei în apartamentul nr. 2 de pe str. Ismail 54, mun. Chișinău cu înlăturarea obstacolelor în folosința spațiului locativ și cu evacuarea din apartament a locuitorilor temporari Pîslari Ludmila și Caprian Grigore fără acordarea altui spațiu locativ.

Plamadeala Angela a depus o cerere reconvențională, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind pierdut dreptul la spațiul locativ (apartamentul nr. 2 de pe str. Ismail 54, mun. Chișinău) a Valentinei Plămădeală pe motiv că, ultima nu a locuit în apartament din anul 2007 și nu a contribuit prin nimic la achitarea plății pentru serviciile comunale lunare, a apărut doar peste 40 zile de la decesul lui Valeriu Plamadeala, or însuși reclamanta a afirmat că la venirea ei, ușa apartamentului i-a fost deschisă de Ludmila Pîslari, pe care a văzut-o pentru prima dată, pe când aceasta locuiește împreună cu soțul în apartament din anul 2008.

Consideră relevant faptul că Valentina Plamadeala nu locuiește în apartament mai mult de 6 luni și solicită să fie declarat că, a pierdut dreptul la spațiu locativ în acest apartament.

Caprian Grigore și Pîslari Ludmila au depus o cerere reconvențională, prin care au solicitat să fie recunoscuți ca membri ai familiei lui Valeriu Plamadeala, așa cum au locuit și au îngrijit de el, ducând gospodărie comună din anul 2008.

Menționează că, timp de 4 ani pe reclamantă nu au văzut-o, din care motiv solicită să fie recunoscută cu dreptul pierdut la spațiu locativ cu radierea vizei ei de reședință.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 iunie 2014 s-a admis acțiunea înaintată de către Valentina Plămădeală. S-a dispus a o instala pe Plamadeala Valentina în apartamentul nr. 2 din str. Ismail, 54, mun. Chișinău și a o obliga pe Plamadeala Angela de a nu-i crea obstacole în folosirea spațiului locativ. De asemenea s-a hotărît evacuarea din ap. 2 str. Ismail, 54, mun. Chișinău a lui Caprian Grigore și Pîslari Ludmila fără acordarea altui spațiu locativ și respingerea cererii cet. Plamadeala Angela, Caprian Grigore, Pîslari Ludmila privind constatarea faptului pierderii dreptului asupra încăperii de locuit a Valentinei Plamadeala, radierea vizei ei de domiciliu, recunoașterea calității de membru al familiei chiriașului principal, ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că acțiunea înaintată de Valentina Plămădeală este bazată pe suport legal iar cererea reconvențională înaintată de către Plămădeală Angela, Caprian Grigore și Pîslari Ludmila nu este fundamentată pe careva probe concludente și pertinente care ar putea sta la baza admiterii acțiunii

reconvenționale.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 24 iunie 2014, Plamadeala Angela prin intermediul avocatului Caliga Mariana a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Plamadeala Valentina către Plamadeala Angela, Caprian Grigore și Pîslari Ludmila privind instalarea în apartament, înlăturarea obstacolelor în folosința spațiului locativ și evacuarea locuitorilor temporari fără acordarea altei locuințe să fie respinsă ca neîntemeiată și să fie admisă cererea reconvențională depusă de Plamadeala Angela către Plamadeala Valentina privind recunoașterea dreptului pierdut asupra încăperii de locuit.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015 s-a admis apelul declarat de Plamadeala Angela. S-a casat hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 24 iunie 2014 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a decis respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Plamadeala Valentina către Plamadeala Angela, Caprian Grigore și Pîslari Ludmila privind instalarea în apartament, înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ și evacuarea locuitorilor temporari, fără acordarea altui spațiu locativ. S-a respins cererea reconvențională depusă de Caprian Grigore și Pîslari Ludmila către Plamadeala Valentina privind recunoașterea calității de membru al familiei chiriașului principal, ca neîntemeiată și s-a admis cererea reconvențională depusă de Plamadeala Angela.

S-a recunoscut Plamadeala Valentina cu dreptul pierdut la spațiul locativ în apartamentul nr. 2 din str. Ismail 54, mun. Chișinău și s-a dispus radierea vizei de domiciliu a lui Plamadeala Valentina din apartamentul nr. 2, str. Ismail 54, mun. Chișinău.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelantă și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt întemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere eronată probelor administrate, deoarece potrivit fondului probatoriu, Plamădeală Valentina a lipsit din apartamentul unde își are viza de domiciliu o perioadă ce depășește cu mult 6 luni. Mai mult ca atât, din anul 2008 pînă în anul 2013, careva probe ce ar justifica faptul că termenul de 6 luni invocat prin lege (art. 63 Codul cu privire la locuințe) a fost întrerupt sau suspendat nu există.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel Plamadeala Valentina a declarat recurs prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei Curții de

Apel Chișinău din 24 februarie 2015 cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 05 august 2015, recursul declarat de către Plămădeală Valentina a fost considerat inadmisibil.

Ulterior la 12 decembrie 2016, Plămădeală Valentina a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea spre examinare a acesteia, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 05 august 2015 și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii conform solicitărilor înaintate.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenta a invocat temeiul prevăzut la lit. b) art. 449 CPC, menționând în acest sens că decizia instanței de recurs este pasibilă revizuirii și anulării.

Prin urmare, ca circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, prin prisma normelor art. 449, lit. b) CPC este invocat dezacordul exprimat de către revizuenta Plămădeală Valentina cu privire la respingerea acțiunii înaintate.

Examinând motivele invocate de revizuentă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 12 decembrie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, revizuenta solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 august 2015, invocând ca temei lit. b) art. 449 CPC.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Norma legală (art. 449 lit. b) CPC) vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuenta trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuenta de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuenta nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În speță, afirmațiile revizuintei invocate în cererea de revizuire, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu întrunesc condițiile impuse de legiuitor pentru admiterea ei.

Or, temeiul invocat de revizuentă presupune că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuyentei, dacă aceasta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La caz, Plămădeală Valentina nu invocă careva circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, ci supune unei aprecieri critice și își manifestă dezacordul cu încheierea instanței de recurs, ceea ce nu poate constitui temei de redeschidere a procesului.

Anume din aceste motive, Colegiul apreciază critic afirmațiile revizuyentei invocate ca circumstanțe sau fapte esențiale pe care nu le-a cunoscut, or, la cazul din speță nu este prezentată nici o probă nouă care nu a fost cunoscută sau nu putea fi cunoscută Valentinei Plămădeală în vederea redeschiderii procesului în temeiul art. 449 lit. b) CPC.

Astfel, Colegiul constată că revizuenta nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, circumstanțele invocate de revizuentă drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*). Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția

definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Plămădeală Valentina, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 05 august 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Plamadeală Valentina către Plamadeala Angela, Caprian Grigore și Pîslari Ludmila privind instalarea în apartament, înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ și evacuarea locuitorilor temporari, fără acordarea altui spațiu locativ și cererea reconvențională depusă de Plamadeala Angela către Plamadeală Valentina privind constatarea faptului pierderii dreptului asupra încăperii de locuit, radierea vizei ei de domiciliu și cererea reconvențională depusă de Caprian Grigore și Pîslari Ludmila către Plamadeală Valentina privind recunoașterea calității de membru al familiei chiriașului principal.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea